D·N
16/7 1954

Olämplig inbjudan — oväkommen visit

"Alla hederliga, alla bildade människors avsky . . . för ständrätternas, Sibirienförvisningarnas och förföljelsetorpress regim följer som en demon den ryska eskaderns färd." Orden stod att läsa i det socialdemokratiska huvudorganet (Social-Demokraten, nu Morgon-Tidningen) för nästan jämnt fyrtiofem år sedan, den 26 juni 1909. Anledningen var att den ryske tsaren med en rysk eskader besökte Stockholm. I samma tidningsnummer skrev Hjalmar Branting en artikel fylld av indignation över det ryska besöket. Han erinrade om de uppgifter rörande domar och övergrepp som en medlem av den ryska riksdagen (duman) något tidigare dragit fram i en debatt. Hundratals tidningsmän hade dömts till fängelse för kritik av regimen, universitetens självstyrelse hade inskränkts, ett stort antal personer hade på administrativ väg berövats sin frihet, i några fall hade bekännelser framepressats genom tortyr, dödsdomarna och frihetsstraffen för revolutionär propaganda var talrika. "Så ser tsarens rike ut inuti", slutade Branting. "Och i middag skall på kunglig befallning svenska trupper defilera för dess härskare, och vänskaplig hyllning skall frambäras i officiella skåltal. Sveriges ära och värdighet..."

Av en rad stickprov att döma var dessa uttalanden representativa för hela den socialdemokratiska pressen; liberala tidningar antydde i mjukare ton en liknande hållning. Ett stort antal protester anordnades runt om i landet av det socialdemokratiska partiet. "Det är den svenska socialdemokratin, som . . . varit tolk för det svenska folkets stora flertal", skrev Ny Tid. "Varje behjärtad västerländning känner en djup indignation mot alla ryssars förtryckare och ägnar det ryska folket allt djupaste medlidande och allt livligaste medkännande", heter det i Arbetet. Endast några högertidningar föll tillbaka på de vid dylika tillfällen brukliga fraserna om det "under lyckliga auspicier inledda fürstebesöket", som borde "öka känslan av ömsesidiga intresen" (Svenska Dagbladet under rubriken "Våra handelsförbindelser med tsarriket") och om de vänliga tankar som "böra bespjäla Sveriges folk, då det hälsar det ryska kejsarparet hjärtligt välkommet" (Stockholms Dagblad).

Man erinrade i den demokratiska pressen (till vilken högerpressen då ej hörde) om det ohyggliga förtrycket i Ryssland. Enligt en i flera tidningar citerad uppgift skulle under åren 1905–1908 (revolutionsrörelsens år) 4.002 dödsdomar ha avkunnats, av vilka 2.115 verkställts; i fängelse skulle sitta 181.137 personer, "oberäknat de 74.000 personer som förvisats till Sibirien och Ishavstrakterna". Till denna bild av terrorismen knöts förhoppningar om ett framtida fritt och lyckligt Ryssland. "Ett fritt Ryssland blir en gång förvisso en huvudfaktor i världsutvecklingen, politiskt och socialt ej mindre än ekonomiskt och kulturellt" (Göteborgs Handelstidning). "Ej underligt således, om vi som människovänner och européer uttala vår förhoppning om en bättre framtid för Rysslands folk, vårt hopp att inom kort personlig rättssäkerhet, bildning och välmåga må spridas sig bland våra förtryckta ryska bröder" (Arbetet).

Vi vet nu hur det gick. Det tsarrike som fördömdes var fruktansvärt i sin grymhet, och dock verkar det nästan idylliskt i jämförelse med samtidens tyranni. Branting citerade en politikers anklagelser mot regimen i duman. Hur fantastisk är inte tanken att en ledamot i Sovjetrepresentationen skulle yttra kritiska ord? Branting talade om de många tidningsmän som dömts; att en tidningsman i den statsdirigerade kommunistpressen skulle skriva något mot regeringen är otänkbart. Självstyrelse för ryska universitet — själva uttrycket verkar komiskt och makabert. Frihetsberövanden på administrativ väg, frampressanden av bekännelser genom tortyr — det är i samtidens Ryssland något så självfallet och vanligt att man knappast längre talar om det. Till och med siffrorna, de precisa siffrorna, på dödsdomar och förvisningar ger ett intryck av mildhet i jämförelse med dagens valdliga och ociklara tal. Domarna har blivit hundrafalt eller tusenfalt flera, trots att det nu inte är fråga om att land i upror, utan om ett förtryck så perfekt att det för tanken på döderna stillnet. 74.000 Sibirien, nu gissas det på åtta, tio eller femton miljoner slavarbetande.

I detta läge anser den svenska regeringen det i sin ordning att genom utrikesministerns bok i Moskva och den ryska eskaderns inbjudan till Stockholm visa att den står fjärran från varje slags sympati för vanlig moralisk, varje indignation, att den svenska socialdemokratin nu har nått den lotta i Parlamentet, som den svenska pressen under hela fackföreningsrörelsens historia. Det villkor, som framförts beträffande indexklausul till garanti mot reallönenedsättning genom penningvärdefallet, är otillräckligt och tillgodoser endast det statiska, att lönen skall förbli vad den är. Det naturliga, det som borde mer än hittills nötas in i medvetandet, är att den reella lönen bör fortgående stiga i takt med utvecklingen av de reella resurserna i en expanderande ekonomi. På denna senare punkt blir det kanske svårare att få arbetsgivarna med.

Från arbetsgivarhåll har redan gjorts bestämda invändningar mot en sådan "automatik".

De som hade tillfälle att delta i den liberala arbetarkonferensen på Saltsjöbaden kan omvittna att de arbetare som där diskuterade fackliga och politiska frågor inte alls motsvarade föreställningarna av Skilparties arbetarväljare som kverulanter, som obstruerar fackföreningsrörelsen, betonar Norra Västerbotten (fp) och fortsättter:

Det mest anmärkningsvärda i den debatt som förts i den socialdemokratiska pressen efter Lidingökongressen är dock att man inte har diskuterat ett uttalande i skattefrågan som gjordes under konferensen. I detta uttalande vände man sig med skärpa mot den propagandа, som framställer en skattesänkning som stridande mot småfolkets intresen. Konferensen menade att det föreligger ingen motsättning mellan kravet på lindrigare skatter och en positiv inställning till sociala frågor. Detta uttalande, som direkt riktade sig mot den socialdemokratiska propagandan, har man inte hänsts om. Annes det kanske inte politiskt mätigt längre att mjärskäggiora skattesskuingsförslag bland de lägre inkomsttagarna?

Här sker en förskjutning inom opinionen som antagligen kommer att bli än mera märkbar närmare valet. Socialdemokraternas platonska kärlek till skattelättnader måhas i allt livligare färger — men är fortfarande platonisk. Något löfte om omedelbara åtgärder har ännu inte kunnat avlockas finansministern.

Företagens sociala insatser befinner sig i rask gång. Inte minst har ju arbetarpensionerna vuxit, men också företagens andel i den obligatoriska sjukförsäkringen betyder ett deras sociala engagemang vidgas. Upsala Nya Tidning (fp) framhåller hur betraktelsesättet har ändrats:

Vad som drivit fram socialintesser på bred front och i stor skala är för tjänstemännens del deras fackliga rörelse, men för arbetarnas något helt annat, nämligen företagarnas behov att knyta åtminstone en stam av yrkeskunniga mera fast till arbetsplatsen eller att möjliggöra en expansion av driften genom att locka dit arbetskraft. Att konkurrensen om den knappaste produktionsfaktorn och striden mot dess överrörlighet under inflationskonjunkturer lagt sig just det uttrycket beror naturligtvis också på att arbetsgivarorganisationerna inte varit lika stråva mot den sortens överbud som mot kontantförmåner utanför avtalsramen.

Nu håller vi på att glida in i ett nytt skede. Företagarna är i allmänhet starkt intresserade för sina socialanordningar även när de inte tjänstgör som ett konkurrensvapen:

Arbetarna har på sistone börjat säga sig att det ligger en hel del i tjänstemännens fackliga uppfattande, med dess starkare tonvikt på trygghet och trivsel. Framsynta arbetarledare har också tröttnat en smula på sin gamla princip att de sociala framtegen är något som hör lagstiftningen till. Med denna nya värdering följer ett behov att vägа socialförmånernas pris mot priset för arbetsinnsatsen.

SAF:s utredning av företagens socialkostnader är ett historiskt dokument av stort intresse, eftersom den ger en förestallning om hur långt en viktig utveckling gått innan den blev konskevent omhändertagen av topporganisationerna.

En regeringskris kan uppkomma av två anledningar, genom att koalitionen förlorar sin riksdagsmajoritet eller genom att etthera av partierna säger upp kontraktet. Den första eventualiteten är mycket avlägsen, den andra i olika sammanhang tänkbar, konstaterar Handels-Tidningen (fp).

Däremot är det icke tänkbart att båda dessa partier, som alltså icke längre kunna samarbeta, inbördes komma överens om att icke tillåta den eller den löningen av regeringsbrisen. De återtaga sin rörelsefrihet, men bli givetvis i fortsättningen förpliktade att lämnäre med övriga partier övervägа situationen. Bondeförbundet kan såsom det minsta partiet undslå sig, socialdemokraterna däremot icke. Lägret blir i stort sett detsamma som före koalitionens tillkomst, vilket innebär att det i främsta hand ankommer på socialdemokraterna att sörja för en arbetsduglig regering.

Just därför finns det goda skäl

Inget tjänstefel, anser JK om kritiserade Nordenskiöld

Någonting som har karaktär av fel i tjänsten har JK inte kunnat finna vid sin prövning av de skarpa erinringar Överste Hugo Beckhammar gjort med anledning av ett flyghaveri den 4 april, då föraren av ett flygplan typ J 21 R tillhörande flygförvaltningens försökscentral i Malmslätt dödades under en provflygning. Erinringarna riktar sig emot dåvarande flygvapenchefen, general Nordenskiöld, och dåvarande inspektionen för flygsäkerhetstjänsten, överste B. G. E. Bjurgren.

JK har inte funnit anledning till någon åtgärd i ärendet, men anser att det hade varit lämpligt att Nordenskiöld inte meddelat utlåtande och beslut i ärendet — en sak Nordenskiöld själv medgivet. JK understryker vikten av att utredningen påskyndas i sådana ärenden och att personliga mothållningar hålles strängt skilda från sak under en utredning som är av största betydelse för flygvapnet och dess personal.

Överste Beckhammar var ordförande i haverikommissionen, och sedan den avlämnat rapport avgav flygvapenchefen utlåtande och beslut i ärendet. Landsfogden i Östergötlands län lät på general Nordenskiölds begäran hålla förhör med överste Beckhammar med anledning av de olika meningar som kommit till uttryck i ärendet. Landsfogden överlämnade sedan ärendet i sin tur till JK för yttrande.

Kommissionen ansåg att flygningen med hänsyn till det dåliga flygvädret inte skulle beordrats. Radiokontakt med försökscentralen hade inte hållits under provets gång. JK har inte funnit det framgå av utredningen att väderlekssituationen i och för sig varit anledning till flyghaveriet och vidare att en radioförbindelse saknolikt inte skulle ha haft den verkan att haveriet avvärjts.

Överste Beckhammar har anfört att beslut i haverifrågan borde fattas av ett centralt organ som inte står i beroende av flygledningen. JK anser det emellertid vara en naturligare väg att skapa ökade garantier för tillförlitlig utredning genom att göra haverikommissionerna effektivare.

Beckhammar har väckt frågorna om jäv, varvid han förklarat att Nordenskiöld och Bjurgren inte bort ta befattning med ärendet, eftersom de berörts av kommissionens anmärkningar. JK anser inte att det med fog kan göras gällande att Bjurgren haft anledning att på grund av jäv avstå att ta befattning med saken. Däremot hade det inte varit lämpligt att Nordenskiöld meddelat utlåtande och beslut i ärendet.

Fru dödades vid bilvurpa

Under semesterresa i Dalarna förolyckades på torsdagen 36-årige fru Gunvor Margareta Johansson från Barkarby vid en vådlig bilvurpa. Bilen färdes av maken, ingenjör Mats Holger Johansson. På väg mot Falun kom bilen vid Granberget i Malung i en utförsbacke för långt ut på vänsterkanten, gick av vägen och rullade runt på taket.

Fru Johansson, som satt bredvid maken i förarsätet, kastades ut då dörren på hennes sida slets upp, och maken fann henne liggande med halva kroppen utanför bilen. Hon hade ådragit sig svåra inre skador, och avled på väg till Malungs sjukstuga. Bilens förare fick endast ett brutet nyckelben, och tre barn som åkte i baksätet kom undan med skrubbsår. (DN, Falun)

Flicka avled av chock — saknade lillebror

Trettonåriga Irene Ryman, Glimmingevägen 4 i Bromma, som på torsdagen vid en badstrand utanför Olmen saknade sin femårige lillebror, som hade haft sällskap med henne till badstranden. Hon fördes till lasarett i Kristinehamn, där man dock endast kunde konstatera dödsfallet. Flickans lillebror hade begett sig till några kamrater, en bit från badstranden. (DN, Säffle.)

DAGENS NYHETER

TEGELBACKEN, STOCKHOLM 1
Telefon 22 40 00
för riksanslutni: 22 40 30
Telegramadress: Dagenyheter
Postgiro-kto (för annonser) nummer 71617 (för prenumeration)

Chefredaktör: *Herbert Tingsten*
(Träffas säkrast kl. 12.30—14.30)
Politisk huvudredaktör: *Leif Kihlberg*
Redaktionschef och ansvarig utgivare: *Sten Hedman*

Dagens Nyheters Aktiebolags Styrelse, direktör: *Helge Hellborn*

PRENUMERATIONSPRISER
A — Stockholmsupplagan

	Stor-Stockholm	Övriga tidningsområde landet
Månad ..... kr.	6:50	6—
Kvartal ..... kr.	19:—	17:50
Halvår ..... kr.	37:50	34:50

ANNONSPRISLISTA
daterad 1/1 1954 tillhandahålles på begäran.

Från starten nr 20040
Dagens Nyheters tryckeri, Stockholm 1954.

Märkligt faderskapsmål avgjort efter rening

Efter ny rening i det mycket omskrivna fadersskapsmålet mot en linjereparatör i Roslags Näsby, som också klara sig genom osanna uppgifter och även förmått sin hustru att lämna sådana, har tingsrätten domslutet nu fastställt. Särdeleshets ursprungliga utslag att förklara honom vara fader till det utomäktenskapliga barnet.

TILLGÅNGAR: • Den 30/6 1954 • SKULDER:

Kassa.....	129.622.000	Postväxlar.....	34.273.000
Utlåning till allmänheten	3.032.602.000	Inlåning från allmänheten	3.353.345.000
Inhemska banker och sparbanker.	28.469.000	Inhemska banker och sparbanker.	142.750.000
Utländska banker.....	54.523.000	Utländska banker samt redisk. utrikes växlar ..	111.200.000
Div. räkningar..	151.823.000	Div. räkningar..	245.935.000
Obligationer och skattk.-växlar ...	775.706.000	Vinstbalans	15.464.000
Aktier	9.261.000	Grundfond, reservfond och dispositionsfond ..	393.759.000
Fastigheter	24.906.000	Kronor	4.296.912.000
Kronor	4.296.912.000		

SVENSKA HANDELSBANKEN

Hotell i siloform planeras i Malmö

En "hotellbilo" vill byggmästare Wilts Nilsson i Malmö bygga. Han har ritat ett cirkelrunt sjuvåningshus med 18 meters diameter, med en bottenvåning för butikslokaler, fem bostadsvåningar med vardera tio rum och en översta våning inredd för restaurant- eller föreningslokaler.

Under huset planeras ett garage för tio bilar med en vändskiva som snurrar runt med bilarna till rätt fack. Ett konsortium har ställt sig bakom projektet som ekonomisk garant. En snabbkas om kör av lämplig tomt ligger hos drätselkammaren. (DN, Malmö.)

Senatsledare stöder McCarthy

WASHINGTON, torsdag.

UP. De republikanska senatsledarna beslöt på torsdagen enhälligt att stödja senator McCarthy. Ordföranden i republikanernas politiska utskott i senaten Homer Ferguson meddelade nämligen att utskottet beslutat att republikanske senatsledaren William Knowland skulle få lägga fram en motion om att varje försök detta år att tvinga fram en omröstning rörande senatens organisation och arbete, skulle bordläggas. Utskottets beslut riktar sig främst mot den republikanske McCarthy-motståndaren senator Flanders, som lagt in en resolution om att McCarthy skall befrias från uppdraget att vara utskottsordförande.

för partiet att icke försvåra sig. Det är lika meningslöst att på förhand diskvalificera det ena eller andra partiet, den ene eller andre partiledaren som att förkunna att regeringen kommer att sitta kvar oavsett valutgången.

semester-mage?

Brukar ni också vara hänglig och på dåligt humör under semestern? Often beror det på de ändrade mat-liten och den ovana maten. Ni får s. k. **semestermage.**

Magens pH-värde (surhetsgrad) har rubbats, d.v.s. magen har blivit "sur". Då får man magsyra och halsbränna, känner sig trött och vissen. För att avhjälpa sådana tillfälliga obehag och återställa pH till normalläget — då magen fungerar utan störningar — gör som tusentals andra, drick Samarin!

Samarin neutraliserar överskott av magsyra (är även mitt laxerande) så ni blir i fin form igen!

res med Samarin

Suveränitet för Västtyskland

Under mer än två år har de bägge problemen Europaarmén och Västtysklands suveränitet varit oupplösligt förenade. I 11:e artikeln av det den 26 maj 1952 undertecknade s. k. Bonnfördraget, varigenom Västtyskland tillförsäkras en suverän ställning, heter det att fördraget blir giltigt först sedan överenskommelsen om en europeisk försvarsgemenskap trätt i kraft; denna överenskommelse (EDC-fördraget) undertecknades i Paris den 27 maj 1952, alltså dagen efter ceremonin i Bonn.

Även har gått, och även om det väl är för tidigt att bettraktа tanken på en europeisk försvarsgemenskap som avskriven — upphör kriget i Indokina, kan den franska opinionen svänga till Europaarméns förmån — så har likväl tidtabellen rubbats på ett sätt som gör hopkopplingen med den västtyska suveränieten alltmer diskutabel. I Västtyskland har ingen satsat så mycket på Europaarmén som förbundskansler Adenauer; den europeiska försvarsgemenskapen har för honom varit inseglet på det fransk-tyska samförståndet som i grund och botten torde ligga denne rhenländare mest av allt om hjärtat. Det har under sådana förhållanden inte kunnat undvikas att de ständiga uppskoven med Europaarmén skadat Adenauers auktoritet; det har heller inte kunnat undvikas att den utebliva suveräniteten för Västtyskland blivit en belastning för kanslern.

Efter att i det längsta ha lagt i dagen en profissionell optimism ändrade Adenauer för ett par veckor sedan taktik. I anmärkningsvärt skarpa ordalag förklarade han att EDC-fördraget nu åtminstone måste ratificeras också i Paris; han avvisade dessutom tanken på ytterligare modifikationer och nya "tilläggsprotokoll". Samtidigt körde kanslern fram frågan om Västtysklands internationella ställning och bidrog kraftigt till att: "suveränitet" på sista tiden varit den mest hörda termen i västtysk politisk debatt. Under valkampanjen i Nordrhein—Westfalen för ett par veckor sedan höll Adenauer flera "suveränitetstal", där han hävdade att Bonnfördraget nu under alla förhållanden måste träda i kraft. Bortsett från den socialdemokratiska pressen, som ju förkastar allt som här Adenauers signatur, har de västtyska tidningarna över lag stött kanslern. Det genomgående temat har varit att bandet mellan Bonnfördraget om västtysk suveränitet och Parisfördraget om europeisk försvarsgemenskap nu åtminstone måste klippas av. Det har för Adenauer inte varit fråga om att skrinlägga den europeiska försvarsgemenskapen — ännu.

Tecknen på att de tyska synpunkterna beaktats, speciellt i USA, men också i England, har blivit allt flera. I kommuniken från mötet i Washington mellan Churchill och Eisenhower kom förklaringen att den västtyska republiken bör bli en med övriga västmakter "jämställd partner" på första plats. På onsdagen som så uttalanden av såväl Churchill som Dulles; i bägge fallen underströks att Västtyskland under alla förhållanden inom en nära framtid kommer att tillerkännas en suverän ställning. Europaarmén förblir den officiella målsättningen, men alternativet, västtysk upprustning inom Atlantpaktens ram, kastas alltmer sin skugga framför sig. Avgörandet har signalerats så många gånger att alarmklockorna förlorat sin verkan. Nu heter det att avgörandet oåtercalleligen skall falla i augusti. Vad som än händer blir dock Västtyskland inom en nära framtid en suverän stat — en framgång för Adenauer.

Revisorerna i Nacka är nu ängsliga

att de skall åka fast för de stora belopp som kyrkokamrern lyckats förskinga på grund av deras lättsinnighet och slapphet, och det förstår man. Ett kommunalt förtroendeuppdrag som avser att garantera oklanderlig skötsel av kassorna kan inte gärna utföras slarvigare. Här återkommer hela det vanrykta: de du-brors-systemet med förhandsmeddelanden om revisorernas, granskning inskränkt till det rent formella, utebliven kontroll av banktillgodohavanden jämte dåtа för insättningar och uttag. I samtliga avseenden har revisorerna handlat precis så som skulle passa en oredlig förvaltare — detta trots att han i det här fallet uppfört sig så pass misstänkt och dessutom haft upprepade krångel vid tidigare revisioner. De som skulle ha uppsyn över honom försummade elementära försiktighetsregler. De skötte sitt förtroendeuppdrag så att det förtjänar åberopas och tjänas på väggen som avskräckande exempel på hur man icke på några villkor får göra.

Här gäller det inte invecklade transaktioner som helst borde kontrollerna av yrkesrevisorer. Det är mycket enkelt saker — vad som måste iakttas är några huvudregler, och de skall följas undantagslöst, så att det inte blir tal om "ovanligt misstroende" och "okorrekt närgångenhet" och annat tjafs i den sentimentala genren. Två andra förskningsfall av färskt datum, vid kommunala teaterbolaget i Västerås och inom Frisöndustriförbundet i Eskilstuna, har blottat en liknande slentrian.

PRESSGRANNAR

Tunken att förlänga avtalsperioderna med ett år möts med skepsis av Morgon-Tidningen (s), som tycks förestalla sig att opinionen för en reform mest är företrädd bland fackliga funktionärer:

Då det kommer till kritan gäller nog här över hela linjen vad ordföranden i ett av de största förbunden säger, att frågan om funktionärernas arbetsförhållanden är av underordnad betydelse. Huvudfrågan är att medlemsmännas intresen i alla lägen tas till vara på bästa möjliga sätt. Och det väsentliga därvidlag är i regel lönerna samt deras kontinuerliga anpassning till givna möjligheter, förändrade lägen och fortgående ekonomisk expansion.

Att ett system med längre avtalsperioder skulle kunna bjuda annu bättre möjligheter till sådan anpassning är väl ej uteslutet, även om det måste nägot att vårt avtals- och förhandlingssystem efter kriget — alla svårigheter till trots — fungerat bättre i det avseendet än någonsin tidigare i dess historia. Det villkor, som framförts beträffande indexklausul till garanti mot reallönenedsättning genom penningvärde, är otillräckligt och tillgodoser endast det statiska, att lönen skall förbli vad den är. Det naturliga, det som borde mer än hittills nötas in i medvetandet, är att den reella lönen bör fortgående stiga i takt med utvecklingen av de reella resurserna i en expanderande ekonomi. På denna senare punkt blir det kanske svårare att få arbetsgivarna med.

Från arbetsgivarhåll har redan gjorts bestämda invändningar mot en sådan "automatik".

De som hade tillfälle att delta i den liberala arbetarkonferensen på Saltsjöbaden kan omvittna att de arbetare som där diskuterade fackliga och politiska frågor inte alls motsvarade föreställningarna av Skilparties arbetarväljare som kverulanter, som obstruerar fackföreningsrörelsen, betonar Norra Västerbotten (fp) och fortsättter:

Det mest anmärkningsvärda i den debatt som förts i den socialdemokratiska pressen efter Lidingökongressen är dock att man inte har diskuterat ett uttalande i skattefrågan som gjordes under konferensen. I detta uttalande vände man sig med skärpa mot den propagandа, som framställer en skattesänkning som stridande mot småfolkets intresen. Konferensen menade att det föreligger ingen motsättning mellan kravet på lindrigare skatter och en positiv inställning till sociala frågor. Detta uttalande, som direkt riktade sig mot den socialdemokratiska propagandan, har man inte hänsts om. Annes det kanske inte politiskt mätigt längre att mjärskäggiora skattesskuingsförslag bland de lägre inkomsttagarna?

Här sker en förskjutning inom opinionen som antagligen kommer att bli än mera märkbar närmare valet. Socialdemokraternas platonska kärlek till skattelättnader måhas i allt livligare färger — men är fortfarande platonisk. Något löfte om omedelbara åtgärder har ännu inte kunnat avlockas finansministern.

Företagens sociala insatser befinner sig i rask gång. Inte minst har ju arbetarpensionerna vuxit, men också företagens andel i den obligatoriska sjukförsäkringen betyder att deras sociala engagemang vidgas. Upsala Nya Tidning (fp) framhåller hur betraktelsesättet har ändrats:

Vad som drivit fram socialintesser på bred front och i stor skala är för tjänstemännens del deras fackliga rörelse, men för arbetarnas något helt annat, nämligen företagarnas behov att knyta åtminstone en stam av yrkeskunniga mera fast till arbetsplatsen eller att möjliggöra en expansion av driften genom att locka dit arbetskraft. Att konkurrensen om den knappaste produktionsfaktorn och striden mot dess överrörlighet under inflationskonjunkturer lagt sig just det uttrycket beror naturligtvis också på att arbetsgivarorganisationerna inte varit lika stråva mot den sortens överbud som mot kontantförmåner utanför avtalsramen.

Nu håller vi på att glida in i ett nytt skede. Företagarna är i allmänhet starkt intresserade för sina socialanordningar även när de inte tjänstgör som ett konkurrensvapen:

Arbetarna har på sistone börjat säga sig att det ligger en hel del i tjänstemännens fackliga uppfattande, med dess starkare tonvikt på trygghet och trivsel. Framsynta arbetarledare har också tröttnat en smula på sin gamla princip att de sociala framtegen är något som hör lagstiftningen till. Med denna nya värdering följer ett behov att vägа socialförmånernas pris mot priset för arbetsinnsatsen.

SAF:s utredning av företagens socialkostnader är ett historiskt dokument av stort intresse, eftersom den ger en förestallning om hur långt en viktig utveckling gått innan den blev konskevent omhändertagen av topporganisationerna.

En regeringskris kan uppkomma av två anledningar, genom att koalitionen förlorar sin riksdagsmajoritet eller genom att etthera av partierna säger upp kontraktet. Den första eventualiteten är mycket avlägsen, den andra i olika sammanhang tänkbar, konstaterar Handels-Tidningen (fp).

Däremot är det icke tänkbart att båda dessa partier, som alltså icke längre kunna samarbeta, inbördes komma överens om att icke tillåta den eller den löningen av regeringsbrisen. De återtaga sin rörelsefrihet, men bli givetvis i fortsättningen förpliktade att lämnäre med övriga partier övervägа situationen. Bondeförbundet kan såsom det minsta partiet undslå sig, socialdemokraterna däremot icke. Lägret blir i stort sett detsamma som före koalitionens tillkomst, vilket innebär att det i främsta hand ankommer på socialdemokraterna att sörja för en arbetsduglig regering.

Just därför finns det goda skäl

Ni som har haft ringexplosion och vet vad som kan hända...

skaffa TRELLEBORG SAFE-TIRE - det explosionssäkra däcket utan slang

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.